

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocuk işçiliğinin nedenleri, boyutları ve alınan önlemlerin etkinliğinin tespiti, CİMER üzerinden gelen ihbarların değerlendirilme sürecinin araştırılması, Kocaeli'de meydana gelen depo yangınında yaşanan denetim eksikliklerinin incelenmesi ve çocuk işçiliğiyle mücadelede sosyal devlet ilkesine uygun kalıcı politikaların geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 12.11.2025

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Grup Başkanvekili
Muğla Milletvekili

GEREKÇE

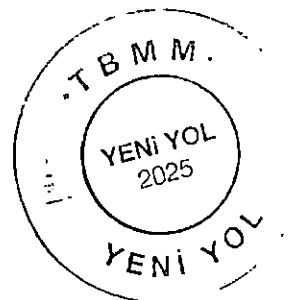
Türkiye'de çocuk işçiliği oranlarında son yıllarda yaşanan dramatik artış, çalışma yaşamında denetim eksiklikleri ve yasal düzenlemelerdeki çelişkiler, çocukların eğitim hakkından mahrum kalmasına, ağır koşullarda çalışmasına ve kimi durumlarda hayatını kaybetmesine yol açmaktadır. Diğer yandan, çocuk işçiliğinin en yoğun görüldüğü sektörlerde -özellikle tarım, tekstil, ayakkabıcılık, geri dönüşüm ve gıda sanayiinde- kayıt dışılık oranı oldukça yüksektir. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre dünya genelinde yaklaşık 160 milyon çocuk, tarım, maden ve sanayi sektörlerinde düşük ücretlerle uzun saatler boyunca çalışmaktadır. Türkiye'de ise 15-17 yaş aralığındaki istihdam edilen çocuk sayısı 2024 itibarıyla 869 bine ulaşmıştır. Kayıt dışı çalışan çocuklar da dahil edildiğinde toplam sayının 3,5 milyona yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Muhtelif verilere göre 2013-2024 yılları arasında en az 770 çocuk iş kazalarında yaşamını yitirmiştir. UNICEF ve EUROSTAT verileri, Türkiye'nin Avrupa'da çocuk yoksulluğu ve sosyal dışlanmanın en yüksek olduğu ülke konumunda bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum aynı zamanda denetim eksikliğinden, kurumsal zafiyetlerden ve kamu yönetiminde sorumluluk zincirinin kopukluğundan kaynaklanmaktadır.

Bu tablo, Kocaeli ilinde 6 vatandaşımızın feci şekilde yaşamını yitirdiği parfüm deposu yangınıyla bir kez daha acı biçimde görünür olmuştur. Kocaeli'deki parfüm deposu yangını, bu yapısal sorunun somut bir yansımasıdır. Söz konusu işyerinin vatandaşlar tarafından CİMER üzerinden defalarca şikâyet edildiği, levhasız faaliyet yürüttüğü ve hatta çocuk işçi çalıştırıldığına dair iddialar bulunduğu bilinmektedir. Bu uyarılara rağmen herhangi b

ir önleyici tedbirin alınıp alınmadığı hususu kamu vicdanında ciddi soru işaretleri yaratmıştır. Kamu yönetimi, vatandaşın ihbarını yalnızca bir bilgi aktarımı değil, hayat kurtarabilecek bir erken uyarı mekanizması olarak değerlendirmelidir.

Sosyal devletin temel ilkesi, "insanı yaşat ki devlet yaşasın" anlayışıdır. Bu ilke, çocukları üretim süreçlerinin bir parçası değil, geleceğin öznesi olarak görmekle anlam kazanır. Çocuk emeğinin sömürülmediği, her çocuğun eğitim hakkını kullanabildiği bir Türkiye hedefi, politik bir tercih olmanın ötesinde aynı zamanda anayasal bir yükümlülüktür. Bu doğrultuda, yürütme organının uygulamalarının incelenmesi, denetim zincirinin güçlendirilmesi ve sorumluların belirlenmesi için bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulması zorunludur.



MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
İRFAN KARATUTLU	KAHRAMANMARAŞ	
MEHMET EMİN EKMEN	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	

